Moderaterna

MOTION
2025-06-10

RS 2025-0695
Motion
2025:63

Motion av Kristoffer Tamsons (M) om att känna gräset mellan tårna

Stockholmsregionen ska vara en region för hela livet. Det innebär att det ska vara möjligt att hitta en bostad som passar oavsett var man befinner sig i livet. I dag är det för många hushåll närmast omöjligt att hitta ett småhus i rimligt prisläge i Stockholmsregionen. Det slår mot möjligheten att bilda familj, mot rörligheten på bostadsmarknaden och mot hela regionens attraktionskraft.

Var fjärde stockholmare drömmer om ett eget hus, men färre och färre har råd. Priset för ett småhus i regionen ligger i snitt över sju miljoner kronor. Det är mångdubbelt mer än vad unga vuxna och barnfamiljer i de flesta fall kan betala. Sedan år 2000 har småhuspriserna ökat betydligt snabbare än hushållens inkomster. Samtidigt har politiken under lång tid fokuserat på att bygga små lägenheter i stället för bostäder för livets alla skeden.

Moderaterna vill vända den utvecklingen. Genom ett regionalt initiativ för fler småhus i hela Stockholmsregionen vill vi bidra till att fler hushåll ska kunna få sitt eget hem med gräsmatta och gungställ. För oss är det självklart att regionen ska utvecklas inte bara för fler invånare – utan för hela livets behov.

Region Stockholm bör vara en aktiv aktör för att få till fler småhus. Det handlar dels om att i den långsiktiga planeringen säkerställa att mark reserveras för småhusbebyggelse. Precis som vi planerar för kollektivtrafik, vägar, grönytor och sjukhus, måste vi planera för bostadstyper som efterfrågas. Det handlar också om att föra in ett särskilt rumsmål i framtida infrastrukturöverenskommelser, där förhandlingar inte längre ska premiera ett stort antal små lägenheter, utan bostäder med fler rum och större yta.

Men även statliga regelverk och ekonomiska hinder gör det svårt för många hushåll att förverkliga drömmen om ett eget småhus. Höga transaktionsskatter, begränsade möjligheter till finansiering under byggtiden och stelbenta byggregler förhindrar ett bredare småhusbyggande. Det slår särskilt hårt mot unga vuxna, förstahandsköpare och familjer med medelinkomst.

Region Stockholm bör därför hemställa till staten om reformer som kan sänka trösklarna till det ägda boendet. Det handlar om att se över stämpelskatten för småhus, möjliggöra statliga byggnadskreditiv även för privatpersoner samt skapa utrymme för ett nytt bostadskoncept – så kallade nybyggarhus – där enklare bostäder kan uppföras temporärt på tomten i väntan på huvudbyggnad.

Utöver detta behövs nya verktyg för att göra det möjligt att etablera nya småhusområden i hela regionen. Vi föreslår därför att regionen tar fram en modell för nybyggaravtal inom kollektivtrafiken. Det skulle innebära att det blir möjligt för kommuner och exploatörer att avtala med regionen om kollektivtrafik till nya bostadsområden redan från start – även innan ett fullständigt resandeunderlag finns på plats. Det skapar attraktiva bostadsmiljöer redan från dag ett.

Slutligen behövs fler infartsparkeringar. Ska hela regionen kunna leva och fler kunna bo i småhus utanför innerstaden, måste det finnas förutsättningar att pendla kollektivt – även för dem som måste ta bilen till närmaste station. Ett infartslyft behövs, där regionen kan medverka till att finansiera nya infartsparkeringar i samarbete med kommuner.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta följande:

1. Regionstyrelsen uppdras att säkerställa att mark för småhus reserveras i den regionala utvecklingsplaneringen.

2. Uttala att Region Stockholm bör verka för att rumsmål ersätter dagens bostadsmål i framtida infrastrukturöverenskommelser.

3. Trafiknämnden uppdras utveckla en modell för nybyggaravtal för kollektivtrafik till nya småhusområden.

4. Trafiknämnden uppdras initiera ett infartslyft för att underlätta pendlingsresor från småhusområden.

5. Region Stockholm hemställer till regeringen att utreda ett slopande av stämpelskatten för småhus, i syfte att sänka trösklarna till det ägda boendet för hushåll med låg eller medelhög köpkraft.

6. Region Stockholm hemställer till regeringen att möjliggöra statliga byggnadskreditiv för småhusägare och privatpersoner, i syfte att skapa mer jämlika villkor jämfört med större aktörer inom nyproduktion.

7. Region Stockholm hemställer till regeringen att utreda möjligheten att införa så kallade nybyggarhus, genom att tillåta komplementbostäder (som attefallshus) uppföras på tomter innan en huvudbyggnad finns på plats.

Kristoffer Tamsons, Moderaterna